

მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო გაზეთი №22(36) 2012 წ. 16-30 ნოემბერი ფასი 50 თეთრი

**ბოჭორის
წინდა გიორგი**

1800 წელს გიორგი XII ტფილისელ გაბრიელ ოქრომჭედელს თელავში ბოჭორმის წმინდა გიორგის ხატის პერანგს აახლებინებდა. ეს ხატი თელავში, წმინდა ქეთევან დედოფლის ეკლესიაში ესვენა და მისი მეოხებით სნეულნი და ეშმაკეულნი იკურნებოდნენ. მკერდზე ვერცხლი აჰყარეს და გამოჩნდა წმინდა მთავარმოწამე გიორგის მკლავი. მანამდე არავინ იცოდა, რომ იგი ხატში ესვენა. როცა ხატის გაახლება დაასრულეს და წმინდანაწილი ისევ ხატში, ძველადგილას ჩააბრძანეს, „უამსა ამასვე მოეფინა მშვიდობა საქართველოსა ზედა“.

ბოჭორმის წმინდა გიორგის ეკლესია მდინარე ივრის მარცხენა ნაპირას, მაღალ მთაზე მდებარე ბოჭორმის ციხის შიდა ეზოში დგას. ეკლესია თარიღდება X საუკუნით.

ქართველებმა თქმა იციან: „ისეთი ღამაზია, ბოჭორმის წმინდა გიორგის ხატს ჰგავსო“.

ლოცვა:

ტყვეთა განმათავისუფლებლო და გლახაკთა ხელის აღმპყრობელო, სნეულთა მკურნალო და მეფეთა უძლეველო წინამბრძოლო, ღვაწლით შემოსილო დიდო მოწამეო გიორგი, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა შეწყალებად სულთა ჩვენთათვის.

ამინ.

**საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის
გაგაუბის თათბირი**

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის გამგეობის სამშაბათის ტრადიციული თათბირები (20 და 27 ნოემბერს) ჩაატარა საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ბიორბი ლოლაძემ, სადაც მიმოიხილეს ის პრობლემები, რომლებიც ქალაქისა და სოფლების მოსახლეობის ყოველდღიურებაში უარყოფით ემოციებად აისახება. კონკრეტულად, საუბარი შეეხო მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგების სფეროში შექმნილ სიტუაციას. გაირკვა, რომ სასმელი წყლის რაოდენობა არ ჰყოფნის მთე-

ლი რიგი სოფლების მოსახლეობას, რის მიზეზადაც დასახელდა შემოდგომაზე (და გაზაფხულზეც იქნება ასეთი სიტუაცია) წყლის დეპეტის შემცირება. ამასთან, მოისმინეს ზოგიერთი სოფლის რწმუნებულის ზეპირი ინფორმაცია სასმელი წყლის მიღების დაზიანების შესახებ.

თათბირზე დაისახა ღონისძიებები სასმელი წყლით მოსახლეობის მომარაგების გრაფიკის დაცვისა და დაზიანებული სასმელი წყლის მიღების შეცვლის თაობაზე.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი

სოფელი

დიდი ჩაილური

ღვთისმშობლის შობის სახელობის ეკლესია

ჩაილურს გარე კახეთის ერთ-ერთ უღამაზეს და ეკონომიურად მძლავრ სოფელს საგარეჯოს რაიონში თავისი ხელწერა აქვს. იგი მანათთან და კაკაბეთთან ერთად მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარების მძლავრ კერას წარმოადგენს. ამ სოფელს თავისი სახელგანთქანი წარსულით დიდი ისტორიაც შეუქმნია და დღევანდლამდე მოუტანია. თუმცა თავისი არსებობის გრძელ მანძილზე გამანადგურებელი ბრძოლებიც გადაუტანია. მის უბეკალთებზე დღემდე შემორჩენილი თავდაცვითი, საფორტიფიკაციო ციხე-სიმაგრეების დიდებული ნაშთები მისი უტყუარი ისტორიის მაუწყებელი არიან.

სოფელ ჩაილურს შუაზე ჩამოედინა და ამ მადლიან სოფელს შუაზე დიდ და პატარა ჩაილურად პყოფს დიდი და წყალუხვი ხეობა, რომელსაც ხალხი „მდურ-იეს“ ეძახის, ისე კი ჩაილურის წყლის სახელწოდებითაც არის ცნობილი.

როცა ქართულმა ფოლკლორმა შექმნა ხატოვანი გამოთქმა ამა თუ იმ საქმე თუ მოვლენამ კრახი განიცადა, ხელჩაქნული კაცი ამ საქმეზე იტყვის ხოლმე: „ჩაილურის წყალი დალიაო“ და წერტილს უსვამენ საქმის უაზრო გაგრძელებას. ეს ხატოვანი გამოთქმაც ისტორიის კუთვნილებაა.

თვით ტოპონიმ ჩაილურის სემანტიკაც იმის მაუწყებელია, რომ ეს სახელწოდება ქართული არაა და მტერთა ურიცხვი შემოტევების პროდუქტია, ვინაიდან იგი სპარსული წარმოშობისაა. „ჩაი“ მდინარეს, ხევს ნიშნავს, ხოლო „ლური“ წყალს, ანუ სიტყვათა კომპოზიციის შეერთებით ქართული თარგმანი „ხევის წყალს“ ნიშნავს.

არავინ იცის, ეს ტოპონიმი როდის გაჩნდა და ამ სახელის შემრქმევი ვინ იყო, მსგავსი სპარსულენოვანი და თურქულენოვანი „ნათლიები“ ხომ ბევრი პყავდა წინა, შუა საუკუნეებში ქართულ მიწას, ვინაიდან ქართულ მიწაზე თითქმის 15 საუკუნე სპარსეთი (ირანი) ბატონობდა. თუნდაც ავიდეთ XVII საუკუნის I ნახევარი, როცა ირანის სისხლიანმა მბრძანებელმა შაჰ-აბას პირველმა 1614-1616 წლებში მიწის კახეთის მოსახლეობის 2/3 ფიზიკურად მოსპო ან ირანის შორეულ პროვინციებში – ფერეიდანში, მაზანდარანში, შირაზში, აბას-აბადში, ნურისტანსა და ბელუჯისტანში გადაასახლა, ხოლო კახეთში თარაქამა თურქმენების ასეულ ათასობით მეჯოგეთა ტომების წარმომადგენლები ჩამოასახლა. თუ არა 1659 წლის მრისხანე აჯანყება, ქსნისა და არავის

დავთრების მიხედვით სოფელ ჩაილურში უცხოვრია 64 კომლ მოსახლეს, მაგრამ მაშინდელი ჩაილური უფრო ჩრდილოეთით, ცივ გომბორის მთების ფერდობებზე იყო განლაგებული, ხოლო უფრო სამხრეთით ნაყოფიერ მიწებსა და ხოდაბუნებზე განლაგებული იყო მათი ბაღ-ვენახები, პურისა და ქერის ყანები, ბოსტნეული.

სოფელ ჩაილურის ნაწილი თავისი მამულებითა და ყმა-გლეხობით ჯერ კიდევ XVII საუკუნეში კახეთის მეფე ალექსანდრე მეორის, ხოლო შემდეგ თეიმურაზ I მიერ ნაბოძები ჰქონდა კახეთის ფეოდალური გვარის ჩერქეზიშვილებისათვის, ხოლო ჩაილურის მოსახლეობის დიდი ნაწილი იყო კახეთის მეფეთა სახასო ყმა-გლეხთა საკუთრებაში.

ჩაილურში ცხოვრობდნენ თავდაზნაურთა გვარების წარმომადგენლები, რომლებიც დელასირებული იქნენ და ჩამორთმეული ჰქონდათ პრივილეგიები. ასეთი გვარების წარმომადგენლები იყვნენ ლოლაძეები და ყავრიშვილები. ყავრიშვილები კახეთში მოხვდნენ ქვემო ქართლიდან, თეთრი წყაროდან, ხოლო ლოლაძეები – იმერეთიდან, ჭიათურის რაიონიდან.

გასული XIX საუკუნის II ნახევარში ჭიათურიდან კიდევ ჩამოსახლდნენ კახეთში ჭერქეზი, კაკაბეთში, მანავში, თოხლიაურსა და ყანდაურაში დიდი რაოდენობის ჭარბი მოსახლეობა – ჯაჭვადეები, კუპატაძეები, მარგებაძეები, ჭელიძეები, ფხალაძეები, აბესაძეები და სხვები. ჩაილურს შემეატნენ ასევე ქვემო ქართლიდან კვეზერელები და სხვები.

ჩაილური მოწეა 1800 წლის 7 ნოემბრის დიდი ბრძოლისა, რომელიც რუს-ქართველთა 7 ათასიანმა ჯარმა გაუმართა დაღესტნის ავარიის ომარხანის 20000-იან ლაშქარს. ეს ბრძოლა მოხდა ჩაილურის (ნიახურას ციხის) მახლობლად და ომარხანის ლაშქრის სრული განადგურებით დასრულდა. ამ ბრძოლაში სასიკვდილოდ დაიჭრა თვითონ ომარ ხანი და სარდალი ჯანმუტაი. ეს იყო რუს-ქართველთა ბრწყინვალე გამარჯვება, რომელსაც სარდლობდნენ გენერლები ლახარევი და გულიაკოვი, ქართველი უფლისწულები იოანე და ბაგრატ ბაგრატიონები.

სოფელ ჩაილურის მშენებლას წარმოადგენს ჩაილურის ციხე, რომელსაც ნიახურას ციხესაც უწოდებენ. ციხე კახეთის საავტომობილო მაგისტრალის მარჯვენა სანაპიროზე, გზიდან 200 მეტრის დაშორებით დგას. უფროსი თაობის წარმომადგენლებს ახსოვდო, თუ რას წარმოადგენდა ეს ციხე ამ 30 წლის წინ, – სრულიად დანგრეული ნაშთებიდა გადმოჰყურებდა სოფელს.

1982 წელს მაშინდელმა საგარეჯოს რაიონის ხელმძღვანელობამ ზემდგომი ინსტანციების დახმარებით, შეადგინეს გეგმა-პროექტი ციხის აღსადგენად. ამ ინიციატივას აქტიურად გამოეხმაურა რაიონის წარმოება-დაწესებულებების ხელმძღვანელობა, პარტიოტულად განწყობილი.

დასრულდა. ამ ბრძოლაში სასიკვდილოდ დაიჭრა თვითონ ომარ ხანი და სარდალი ჯანმუტაი. ეს იყო რუს-ქართველთა ბრწყინვალე გამარჯვება, რომელსაც სარდლობდნენ გენერლები ლახარევი და გულიაკოვი, ქართველი უფლისწულები იოანე და ბაგრატ ბაგრატიონები.

საჯარო სკოლის დია სკორტული მიწა

ბილი ახალგაზრდობა. ამ სარესტავრაციო სამუშაოებზე „ქუდზე კაცი“ გამოცხადდა. ყველა თავისი ნებით მოვიდა, ხარაჩოები აღმართეს და საქმე სწრაფად წავიდა. იყვნენ ისეთი მამულიშვილებიც, რომლებიც სხვადასხვა არქივებში იქექებოდნენ, ეძებდნენ ამ ციხის ისტორიის დეტალებს. დადგინდა, რომ ნიახურას ციხე უხსოვარი დღიდან იდგა ამ გორაკზე, მაგრამ იგი მრავალჯერ იყო დანგრეული ჩვენი ქვეყნის აგრესორებისგან. იმ ორიოდე სასწაულით გადარჩენილი ციხის კედლის ფრაგმენტებიდან უფრო გვიანდელი XVII-XVIII საუკუნეების პერიოდში აღდგენილი ციხის ნაშთები იყო. ციხე აღადგინეს და ფაქტიურად ახლად აშენდა.

მაშინდელი კომუნისტური პარტიის საგარეჯოს რაიკომის I მდივნის მედია მეზერიშვილისა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს უწინდელ ხელმძღვანელთა თანადგომით შემუშავებული იყო გეგმა-პროექტი ჩაილურის ციხისა და მისი შემოგარენის კეთილმოწყობისა და ტურისტთა კულტურული დასვენების ცენტრად ქცევისათვის, მაგრამ საქართველოში გასული საუკუნის 90-იან წლებსა და მომდევნო პერიოდში შექმნილმა გაუსაძლისმა კრიზისმა არ მისცა საგარეჯოს რაიონს საშუალება, ხორცი შეესხა ამ გეგმა-პროექტის განხორციელებისათვის.

ალექსანდრე ელერაშვილი, ისტორიკოსი, საზოგადო მოღვაწე

გაბრძენა მი-3 გვირგვინი

საგარეჯო ბაღში

საბარეჯოს მუნიციპალიტეტი

სოფელი დიდი ჩაილური

დასასრული

სოფლის მიწის ფართობი სულ 1030 ჰა.
აქედან
სახელმწიფო – 733 ჰა;
კერძო – 611 ჰა
სახნავ-სათესი – 269 ჰა
მრავალწლიანი ნარგავები – 202 ჰა
საძოვრები – 262 ჰა
მსხვილფეხა საქონელი – 590 სული
წვრილფეხა – 1000 სული
ფურცკარი – 200 ოჯახი
კომლი – 432
აბონენტი – 273
გაყრილი კომლი – 144
სეზონურად მაცხოვრებლები – 15
მოსახლეობის რაოდენობა – 1104
აქედან, ქალი – 490
კაცი – 614
სოციალურად დაუცველი – 70 ოჯახი
მარტოხელა დედა – 2 ოჯახი
ქართულ შეიარაღებულ ძალებში – 5
კაცი

საჯარო სკოლა

მენეჯერი

მაია დიდუბულიძე

მოსწავლე – 113
პედაგოგი – 22

დიდი ჩაილურის საჯარო სკოლის მშენებლობა გასული საუკუნის 90-იან წლებში დაიწყო. მშენებლობა იმდენად გაჭიანურდა, რომ აქ სწავლა მხოლოდ 2002 წელს დაიწყო. მანამდე სკოლა სოფლის საკრებულოს შენობაში იყო განლაგებული. სკოლის შენობა სამსართულიანია, პირველ სართულზე 12 საკლასო ოთახი ფუნქციონირებს. რაც შეეხება II სართულს, ამ სართულის ფართის „ათვისება“ სკოლის დირექციამ უკანასკნელ ხანს შესძლო. აქ ახლა სპორტული და სააქტო დარბაზებია, არის ინფორმატიკის და საბუნებისმეტყველო კაბინეტები. მესამე სართული კი ჯერ-ჯერობით „დაკონსერვებულია“. სკოლა წლების განმავლობაში „დღევანდელი“ ბიუჯეტის მქონე სკოლათა რიცხვში იყო, ბოლო ხანს კი სკოლების ვაუნერული დაფინანსების შედეგად სკოლამ შეძლო სასკოლო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება.

ინგლისური ენისა და ინტერაქტიული სწავლებისათვის სკოლა აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკით, აქ არის პროექტორი, ლეპტოპი, 7 კომპიუტერი, მუსიკალური ცენტრი. პირველი გრანტი სკოლამ მოიპოვა დამსახურებულად. მოპოვებული გრანტით ვიდუო-აპარატურა შეიძინეს, II გრანტით სკოლას კეთილმოწყობილი ღია სპორტული მოედანი გაუკეთეს.

ორივე პროექტის ავტორი სკოლის დირექტორი მაია დიდუბულიძეა. სკოლას ჰყვას 5 სერტიფიცირებული პედაგოგი: დიდი ჯაჭვადე, შორენა სინჯიკაშვილი, ნადია საგინაშვილი, ეკა ჭიკაძე, ნინო შაქარაშვილი. სკოლის წარჩინებული მოსწავლეები არიან მეთორმეტეკლასელები: თორნიკე ვახტანგიშვილი, მარი საგინაშვილი, გურამ საგინაშვილი, თამუნა ჯაჭვადე. სკოლის მოსწავლეებმა, პედაგოგებმა სოფლის მოსახლეობასთან ერთად აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ღვთისმშობლის შობის ეკლესიის (მოძღვარი მღვდელი დავით ბურდული) მშენებლობაზე, რომლის ერთ-ერთი მოთავე და ინიციატორი სკოლის დირექტორი მაია დიდუბულიძეცაა. მათთან ერთად ამ მშენებლობაზე აქტიურ ფიზიკურ და მატერიალურ დახმარებას იწვედნენ ზურაბ მჭედლიშვილი, პაატა ზურებიანი, სულხან მემარნიშვილი, ძაგუ-ლი კირაკოზაშვილი.

საბავშვო ბაღი

მენეჯერი –

თინა შიოშვილი

აღსაზრდელი – 12
მოსწავლეებელი – 1

დიდი ჩაილურის არაერთი სკოლამდელი თაობა აღიზარდა, იმდენად ავარიული და მოძველებული იყო, რომ მშობლებს ეშინოდათ კიდევ ბავშვების იქ მიბარების... ძველი შენობა 1956 წელს იყო აშენებული.

მიმდინარე სასწავლო წლის დაწყება საბავშვო ბაღის აღსაზრდელთა ბაღის ახლად აშენებულ შენობაში იხეიმეს – აქ სულ რამდენიმე თვეში აშენდა ახალი შენობა, რომელიც კეთილმოწყობილია. შენობაში არის სასწავლო ოთახი, სათამაშო სპორტული ღონისძიებების დარბაზი, სამზარეულო, ოთახი სველი წერტილებით, საკუჭნაოთი, გარდერობი. საბავშვო ბაღი აღჭურვილია ყველა საჭირო საყოფაცხოვრებო ნივთებით. აქ არის ტელევი-

საბავშვო ბაღში მცვალინობაზე

ზორი, პიანინო, მაცივარი, გაზქურა.

სამიიმი ამბულატორია

მიიმი ნათელა ნალბანიშვილი

საკვიმო ამბულატორიის შენობა ავარიულია. მისი აღარც შეკეთება შეიძლება და აღარც შერემონტება, თუმცა, მისი გადატანა სოფლის საკრებულოს შენობაში არსებულ სამ ოთახში განსათავსებლად, კიდევ ერთხელ ამ ორიოდ თვის წინ გადაიდო.

სოფლის მემკვიდრეობა

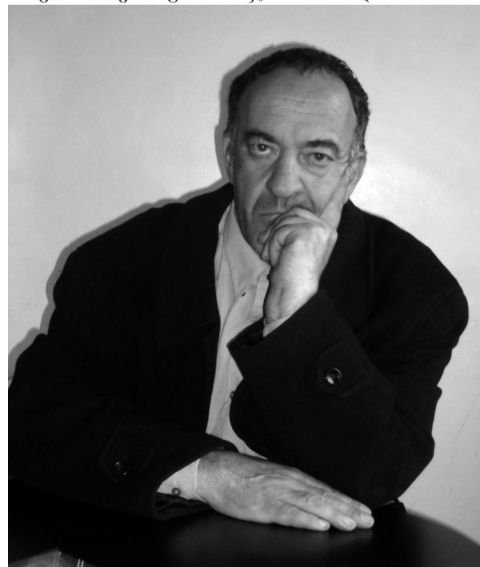
ძირითადი დარგია მევენახეობა. აქაურები რქაწითელთან ერთად უფლიან საფურავის ჯიშის ვაზს, რომელიც უხვმოსავლიანია და მისგან მიღებული ღვინო საქვეყნოდ აღიარებული.

მევენახეობასთან ერთად აქ მარცვლოვანი კულტურები, ბაღნული და ბოსტნეული მოჰყავთ. მისდევენ მესაქონლეობას.

სოფელში აღრიცხვაზეა 26 ტრაქტორი, საიდანაც მხოლოდ ოთხია აქტიური მუშაობის პროცესში, დანარჩენებს კი სათადარიგო ნაწილების დეფიციტისა და უსახსრობის გამო ვერ ამუშავენ. ხენა-თესვის დროს მოსახლეობის მზარდ მოთხოვნილებას ვერ აკმაყოფილებს პრეზიდენტის მიერ სოფლისათვის ნაჩუქარი ტრაქტორი. სოფელში იყო ერთი კომბაინი, რომელიც უკვე ამორტიზებულია და გამოსულია მწყობრიდან.

ინფრასტრუქტურა

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით აქ 2011 წელს სოფელში არსებული სანიადრე არსების 14056 ლარის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩატარდა. რაც შეეხება რევიონებში განხორციელებული პროექტების ფონდიდან განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებს, აქ 2009-2012 წლებში ნახევარ მილიონზე მეტი ლარის სამუშაოები ჩატარდა: აღდგენილ იქნა მაგისტრალური წყალსადენი, შეკეთდა სასმელი წყლის რეზერვუარი, მოწყობილია დიდი მემორიალი, გადაიხურა სოფელში არსებული ეკლესია, შეკეთდა საჯარო სკოლის სააქტო დარბაზი, მოასფალტდა გზა, შემოიღობა რეზერვუარი, შეკეთდა მაგისტრალი, შემოიღობა ეკლესია, მოხდა სასმელი წყლის შიდა ქსელების რეაბილიტაცია, 2012 წელს სასმელი წყლის და რეზერვუარის რეაბილიტაციისათვის გაიხარჯა 23 ათასი ლარი, ხოლო სასაფლაოს მიმართულებით მისასვლელი გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისათვის გაიხარჯა 1754 ლარი.

სოფლის რეზერვუარი

არჩილ დიდუბულიძე

დაიბადა 1963 წელს. დიდი ჩაილურის საშუალო სკოლა დაამთავრა 1980 წელს. 1982-1987 წლებში სწავლობდა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინ-

სტიტუტის სატყეო მეურნეობის ფაკულტეტზე, რომლის დამთავრების შემდეგ მას მეტყვევე ინჟინრის სპეციალისტის კვალიფიკაცია მიენიჭა. წლების განმავლობაში მუშაობდა საგარეჯოს სატყეო მეურნეობაში დარაჯად, კულტურების დარაჯად, ტყის მცველად, მეტყვევე-ტექნიკოსად. 12 წელი მუშაობდა ჩაილურის სანერგე მეურნეობაში მუშად. 1995 წლიდან მუშაობდა კაკაბეთის სატყეო უბნის უფროსად. შემდეგ კი ეწეოდა შიდა მეურნეობას. 2010 წლის თებერვლიდან დიდი ჩაილურის რწმუნებულია.

ჰყავს მეუღლე – მაია ქვეციშვილი, პედაგოგი, შვილები ლიკა და თენგიზი.

პრობლემატიკა

* საკვიმო ამბულატორიის შენობა მნიშვნელოვნადაა მოძველებული, მისი განთავსება საკრებულოს შენობის იმ ოთახებშია შესაძლებელი, რომლებიც გარემონტების შემდეგ ახალი საკვიმო ამბულატორიის შენობის აგებამდე მოემსახურება აქაურ მოსახლეობას.

* გასაკეთებელია სოფლის მეორე-არისხოვანი გზები;

* მოსაწყობია გარე განათება;

* ყურადსაღებია ტყის დღევანდელი მდგომარეობა.

სწორედ ამ საკითხებთან დაკავშირებით კომენტარი ეთხოვთ სოფლის რწმუნებულს **არჩილ დიდუბულიძეს**:

– ტყე დღეს დიდი ჩაილურელების დიდი გულისტკივილია. ტყე-კაფი უნდა ემსახურობდეს ბუნებრივი განახლების ხელშეწყობას, ნერგის გაზრდას. როცა ტყეში მცენარეთა სისიმრე დაბალია, იქ აღარ არის ე.წ. „საბუღარი“ ხის გასაზრდელად – მას ან მზე დასწავს, ან ყინვა დააზრობს. მიწა დაკორდდება და ბალახი ამოდის, რაც ხელს უშლის მცენარის თესლის ჩავარდნას და შემდგომ გაღვივება-განვითარებას. არადა, ტყე იჩეხება, რაც ქმნის საშიშროებას მიწის მოწყვეტის. ეს შემთხვევა კი მართლაც მოხდა – ტყის მიწა მოწყდა, დიდმა გორამ გადაკეტა მდინარის კალაპოტი 25 მეტრის სიგანეზე. პაერის, წყლის, ეროზიის მარეგულირებელი კი ტყეა, რომელსაც გაფრთხილება სჭირდება.

* * *

კურონო:

დიადლოგი

ჟურნალისტი: – რა მდგომარეობაშია ბიბლიოთეკა, წიგნადი ფონდი?

არჩილ დიდუბულიძე: – 17000 წიგნი ძველი, ნერგის პირას მისული ბიბლიოთეკის შენობიდან როგორც იქნა, ჩამოვხიდე საკრებულოს შენობაში თავსებადად.

ჟურნალისტი: – ვინ არის ბიბლიოთეკარი?..

არჩილ დიდუბულიძე: – ბიბლიოთეკარი სწორედ შტატების შემცირების ამბავს შეეწირა და იძულებითი ბიბლიოთეკარი „გამოვდივარ“ მე – თქვენი მონა-მორჩილი.

ჟურნალისტი: – კი, მაგრამ, წიგნადი ფონდი გაქვთ, ოთახი არის, მკითხველი ნუთუ არ ითხოვს წიგნს?

არჩილ დიდუბულიძე: – როგორ არ ითხოვს, მაგრამ, მოგეხსენებათ, ეს არჩევნებით, ეს შემოდგომით, ეს თამადაობით, მე ვერ ვახერხებ 17 ათასი წიგნის წინასიტყვაობის წაკითხვა-გაცნობას, რომ მკითხველს მისი ასაკის მიხედვით შესაფერისი წიგნი შევთავაზო.

თინა ილაური

სარეაბილიტაციო,

როელთა გამოსწორებას უნდა დაეხმოს ისტორიის და სიძველის საცავი

სეთი ღამაში და მიმზიდველი არასოდეს ყოფილა ეს ადგილი. თუმცა, დიდი ხნის წინ აქაურ პარკს აგრონომი ემსახურებოდა. შემდეგ კი, 90-იანი წლებიდან კახეთის ქუჩისა და მიმდებარე ქუჩების მოზარდები აქ თავს იყრიდნენ და ათასნაირ გასართობებს იგონებდნენ. ნელ-ნელა შემოაცვდა ღობე, რომელიც პირუტყვსაც აკავებდა და ავისმლომსაც, ნელ-ნელა გატყუარდა დეკორატიული მცენარეები, რომლებიც ალამაზებდნენ იმ ორ შენობას მარტო ჩვენი რაიონის კი არა, საქართველოს და კავკასიის ისტორიის, კულტურის რომ იტყვდა და ინახავდა, დამთავალიერებლებს კიდევ ერთხელ შეახსენებდა – ვინ, რა, როგორი კულტურის ხალხი ცხოვრობდა საგარეჯოს ტერიტორიაზე.

დღეს საგარეჯოს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი თავის იუბილეს – 50 წლისთავს (თუმცა აპრილში შეუსრულდა) გაღამაზებული შეხვდა, რა სახით? ეზოთი, კორპუსებით, საგამოფენო დარბაზით, თუმცა ყველაფერ ამაზე მუზეუმის დირექტორი **ბადრი ღრეშიძე** გვეტყვის:

– ჯერ კიდევ გაზაფხულზე ამ ტერიტორიაზე შემოსვლა ყველას და ყველაფერს შეეძლო – არსად ღობე-მესერი, არსად კარები. როგორც ძველები იტყვიან, გაშარავებული იყო აქაურობა. აი, დღეს კი ღამაში, დეკორატიული ღობეა. გაიკაფა ტყედ ქცეული ერთ დროს დეკორატიული მცენარეების ამონაყარი, დაიგო ქვაფენილი, რომელიც სიმართლე გითხრათ, მართლაც მყარადაა დაგებული, გაკეთდა ველოტრასა, ამფითეატრი, საჭიდაო არენა, სადაც თქვენ თვითონ ხედავთ ნახერხია დაყრილი და საგარეჯოს მომავალ ფალანგებს ელოდება ძაღვების მოსახინჯად და სხვადასხვა გასართობი სანახაობის საწვევებლად. ასევე გაკეთდა და კეთილმოეწყო ფეხბურთისა და კალათბურთის მოედნები. ტერიტორია საკმაოდ დიდია – 8000 მ²-ს შეადგენს, ისე, რომ ეს ყველაფერი კარგად გადაინაწილდა. ამავე ტერიტორიაზე აშენდა საზოგადოებრივი ტუალეტი, რომელიც ცენტრალური კანალიზაციის ქსელშია ჩართული. ქუნა-

შიც და მუზეუმის მოელ ტერიტორიაზეც გაკეთდა შესანიშნავი გარე განათება.

რაც შეეხება მუზეუმის ორ კორპუსს, ორივე გარემონტდა – გამოცვალათ სახურავი, გადახურვა მოხდა თუნუქის სახურავით, შეეცვალა კარ-ფანჯარა – ფანჯრები და შიდა კარები მეტალოპლასტმასით, ხოლო ცენტრალური კარები ხის მასალით. გაკეთდა საექსპოზიციო კარადები, მუზეუმში არსებული ექსპოზიციების გამოსაფენად.

– თუ შეიძლება ამ ექსპონატებზე საუბრით დაიწყო ჩვენი საუბარი.

– კი ბატონო. როგორც თქვენთვის ცნობილია, ჩვენ გვაქვს ექსპონატები, რომლის საკუთრებასა და პატრონობაზე იოცნებებდა და ოცნებობს კიდევ ნები-სმიერი რაიონის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. დამეთანხმებით, რომ ბრინჯაოს ხანის ექსპონატებზე ხელმისაწვდომობას მსოფლიო მნიშვნელობის მუზეუმშიც იოცნებებდა. თუმცა არც უახლოესი წარსულის ექსპონატები აკლია მუზეუმს. სულ ახლახანს საგარეჯოელმა ვასილ ჯაფარიძემ სპეციალურად ჩვენი მუზეუმისათვის თუშეთში ჯარა შეიძინა და გვაჩუქა. თამარ ჯაბაღარიძე – ქართული აკვანი, თამარ უსტიაშვილი-ქვლივიძემ კი ჩვენს წ. აღმდე XIV საუკუნის თიხის პატარა ვახით გაამდიდრა საგარეჯოს ქრისტიანობამდე კულტურის პატარა კუთხე.

– XIV საუკუნის და თანაც ჩვენს წელთაღივცხვამდე?

– დიახ. როგორც ქნმა თამარმა აგვისნა, ყორულში მუშაობისას იერის წყალს

საგამოფენო დარბაზი

ეს ნივთი ჩამოურეცხია და თამარმა თავად გადაწვეტა – საექსპონატო ნივთი იმ მუზეუმში უნდა ანცივიფრებდეს დამთავალიერებულს, რომლის ტერიტორიაზეც ამ ნივთის შემქმნელი ცივილიზაცია ცხოვრობდა. თანაც, როგორც არქეოლოგი და მკვლევარი კიახო ფიცხელაური ვარაუდობს, ყორულს არქეოლოგიური მასალა ჩვენს წ. აღმდე XIV-XIII საუკუნეებს უნდა მიეკუთვნებოდეს, ხოლო არქეოლოგისა და მეცნიერის იულონ გაგოშიძის აზრით, ეს ნივთები ჩვენს წ. აღმდე XIII-XII საუკუნეებს.

ბრინჯაოს ნივთები ასევე უხვად იყო აღმოჩენილი აგრეთვე საგარეჯოს ე.წ. ფერდოსუნისა და სოფელ პატარძელის ტერიტორიაზე, თუმცა იმის გამო, რომ ერთ პერიოდში თითქმის დაუცველი იყო მუზეუმი, საგარეჯოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ჩვენივე მუზეუმის კუთვნილი სამუზეუმო ექსპონატი – ბრინჯაოს რაპირა, დღესაც სიღნაღის მუზეუმის სპეციალურად მხოლოდ მისთვის გამოყოფილ ვრცელ

დარბაზშია წარმოდგენილი.

– მადლობა უფალს, ისევე ქიხიში, ჩვენთან ახლოს და არა საზღვარგარეთ... ცოტა დირბული ნივთი დაიკარგა ჩვენი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმიდან? ყველას ახსოვს 2010 წლის დანაკარგები...

– კი, როცა 2010 წელს მუზეუმის შენობა გაძარცვეს, აქედან უკეთურთა ხელითაა გატანილი 1823 წელს გამოცემული „სახარება“, 1887 წლის ქართველიშვილის რედაქციით გამოცემული ვეფხისტყაოსანი, საბჭოთა კავშირის გენერალ-მაიორის პანტელეიმონ შიოშვილის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმისათვის გადმოცემული 20 ორდენი, საბრძოლო ბინოკლი, მისი კუთვნილი იაპონური კატანა, რომელიც იაპონელმა მეოთხე შტაბის უფროსმა ოში დანებების ნიშნად პანტელეიმონ შიოშვილს გადასცა, ასევე იმ დროს დაიკარგა პანტელეიმონ შიოშვილისათვის კენიგსბერგის ციხის კომენდანტის მიერ წელიდან შემოსხნილი და დანებების ნიშნად გადაცემული ვერცხლის ხმალი. აღარც საგარეჯოელი ამავდარი პედაგოგის დარია ივანეს ასული მასიურაძის მიერ მუზეუმისათვის გადაცემულ მეღბიორის მოვერცხლილ სინს უნახავს იმ დღის შემდეგ მუზეუმის კედლები. მე მაშინ კულტურის სახლში ვმუშაობდი და

მახსოვს ეს ვანდალური ძარცვა როგორ მიმიდ მოხვდა გულზე საგარეჯოელ ინტელიგენციას. – თუმცა მაშინაც და ახლაც მუზეუმს ჰყავდა და ჰყავს დარჯი...

– რა თქმა უნდა, მაგრამ აქ დაცვის სხვა ფორმაც უნდა გამოინახოს – შენობის ცენტრალური კარები ხის მასალისაა. თქვენც ხედავთ, არც ფანჯრებზე არის დამცავი გისოსები, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებისას აქ ბევრი ნიუანსი იყო გასათვალისწინებელი, მაგრამ, მოგეხსენებათ, სამუშაოები ძალიან სწრაფად და მოკლე ვადაში ჩატარდა. ამას ის პროექტები ითვალისწინებდა, რა პროგრამებითაც საერთოდ ქვეყანაში სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობდა, ამიტომ ბევრი რამ კვლავ გასაკეთებელი რჩება ჩვენთან, თუნდაც ის, რომ სასმელი წყლის ქსელი საკანალიზაციო ქსელთან

ერთად მუზეუმის ტერიტორიაზე უკვე გაკეთებულია, მაგრამ, რა? წყალი დღემდე არ არის ტერიტორიაზე შემოყვანილი მარტივი მიხუჭის გამო – რადგან თავდაპირველად ტერიტორიაზე უნდა დაგებულიყო ქვაფენილი, კეთილმოწყობილიყო კონსტრუქციის გაზონები... სასმელი წყლის

საორტული მოედანი

მიღები კი დღემდე მისაერთებელია სასმელი წყლის ცენტრალურ მილზე, რომელიც, როგორც მოგეხსენებათ, მუზეუმის ტერიტორიის გარეთაა. საამისოდ კი საჭირო პროცედურებია გასავლელი შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ რეგიონალური ფილიალის საგარეჯოს ქსელის ცენტრში. აღნიშნული საზოგადოება კი ფართომასშტაბიან მუშაობას იწყებს გამრიცხველიანებისა და ახალი სისტემის სამშენებლოდ და ჩვენი ჩართვაც მხოლოდ ამის შემდეგ იქნება შესაძლებელი, რაც დიდ დროს მოითხოვს.

აქვე ისიც არის გასათვალისწინებელი, რომ საექსპოზიციო მასალებისათვის საგამოფენო დარბაზში კარადები იატაკიდან ისეა გაკეთებული, რომ დამთავალიერებელთა შორის თითქოს მხოლოდ სკოლის მოსწავლეების სიმაღლეა გათვალისწინებული. გასათვალისწინებელია აკუსტიკაც. საერთოდ, მუზეუმის შენობა ცოტა სპეციფიკურია. აქ ბევრი რამაა გასათვალისწინებელი – განათება, ტემპერატურა, სინოტივე, აკუსტიკა... ყოველივე ეს უნდა გაეთვალისწინებინათ დამპროექტებლებს...

P.S. როგორც პროექტის ავტორმა გვითხრა საუბარში, ღაპროექტმაც და სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების ერთობა შემოიფარგლებოდა ვადაში მოხდა, მაგრამ ტენდერში გამარჯვებულ სამშენებლო ორგანიზაციას და დამკვეთს შორის დადებულ ხელშეკრულებაში არის შეთანხმება, რომ სამშენებლო ორგანიზაციას თავის მიერ აშენებულ თუ რეაბილიტირებულ ობიექტზე ერთი წლის ვადით ვადაა იმ არსებული ხარვეზების გამო-სწორება. ასე, რომ არსებული ხარვეზების გამოსწორება სრულიად შესაძლებელია, მაგრამ იმ ბაზოიკვითა სხვა ნიუანსებიც, რომლის შესრულებასაც თანხების დამატება სჭირდება, – განაცხადა საუბარში პროექტის ავტორმა ბია გურბანიძემ.

გაბრძელება მი-6 გვერდზე

საზიდაო არენა

მუზეუმის ეზოში

ახალი შიშარტით სამუშაო პრინციპებით

ლია ბურჯანაძე

ჯოს სამუსიკო სკოლის მენეჯერი **ლია ბურჯანაძე**, რომელიც სკოლის მუშაობის შესახებ გვესაუბრება:

– სკოლაში 210 მოსწავლე გვეყავს, აქედან 38 პირველკლასელია. 37 მოსწავლე გაზაფხულზე დაამთავრებს ჩვენს სკოლას. სკოლაში 22 პედაგოგი ემსახურება მოსწავლეთა აღზრდა-განათლებას. მათგან 18 ფორტეპიანოს სპეციალობით მუშაობს, 4 თეორიულ საგნებს ასწავლის. გვაქვს 11 საკლასო ოთახი და საკონცერტო დარბაზი. სკოლა განთავსებულია ორსართულიანი შენობის I სართულზე. ახალი სასწავლო წელი დაიწყო ჩვეულებრივად. I სემესტრში ვმუშაობთ ჩვენი სამუშაო პრინციპის მიხედვით: ესენია ჩათვლები, დახურული კონცერტები, ახლადმიღებული ბავშვების მოსმენა-შემოწმება I სემესტრის ბოლოს. გვგმაში გვაქვს აგრეთვე საშობაო კონცერტის ჩატარება, რომელსაც ვატარებთ ყოველ წელს. ასეთივე პროგრამას ვავდივართ II სემესტრშიც, რასაც ემატება გამოცდამდე დამამთავრებელი კლასის მოსწავლეების მოსმენა-შემოწმება, ხოლო წლის ბოლოს დაგეგმილია საანგარიშო კონცერტის ჩატარება და თითოეული პედაგოგის კლასის საჩვენებელი შიდა კონცერტი. სწავლების პერიოდში ვატარებთ კონკურსებს, მასში გამარჯვებულ ბავშვებს ვაჯილდოვებთ სიგელებით და ზოგჯერ ფასიანი საჩუქრებითაც. მონაწილეობა მიღებული გვაქვს ქ. თელავში ჩატარებულ ფესტივალში, სადაც მონაწილეობა მიიღეს პედაგოგების : ნელი ყანჩაშვილის, მირცა ჯაფარიძის, ნინო ნაცვლიშვილის მოსწავლეებმა.

საგარეო სამუსიკო სკოლას ოთხ ათეულ წელზე მეტია ტრადიციებით მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს. ეს ტრადიციები მავანს შეიძლება ჩვეულებრივად მიანდეს, მაგრამ ეს სულაც არ არის უბრალოდ შესახედი და აღსაქმელი. აქ ის პედაგოგები მოღვაწეობენ, რომელთაც საკმაოდ წლები აკავშირებდათ ბატონ ჯემალ ბურჯანაძესთან, პიროვნებასთან, რომელიც თავისი ყოველდღიური ცხოვრებით აღამაზებდა, ამშვენებდა საგარეო სამუსიკო სკოლის ინტელექტით, ნიჭით, კაცთმოყვარეობით და უსაზღვრო სიყვარულით მამულის, ქართველობის მიმართ. ამიტომაც, თითოეული პედაგოგის მუშაობა თითქოს ამ პიროვნების ნათელ სხონთან ეძღვნება – იღვწიან, იხარჯებიან იმგვარად და ისე, რომ მათი სკოლის კურსდამთავრებულებს მუსიკის ცოდნასთან ერთად დიდხანს მიჰყვებათ პედაგოგების სიბოლო და სიყვარული.

თბილისში მუსიკალურ ეროვნულ ცენტრში ჩატარებულ ფესტივალზე „გზა პარნასისკენ“ პედაგოგ მ. ჯაფარიძის კლასმა. გასულ წელს კი ქ. ბოლნისში ჩატარდა: ფესტივალი „ერთი ცის ქვეშ“, სადაც მონაწილეობა მიიღო პედაგოგ ნელი ყანჩაშვილის მოსწავლემ.

პედაგოგი მირცა ჯაფარიძე მოსწავლეებთან გაკვეთილზე

ასევე მივიღეთ მონაწილეობა ქ.

ჩვენი თანამშრომელი – ჩვენთვის უმნიშვნელო პრობლემის ჩვენთვის მსოფლიოს პრიზიორის გიგანტური მიუზიკა

Carlos Ferreira
Official EJU photographer
www.eju.net

ჩვენი სახელოვანი პატარძელი ფალანგის, ევროპის სამგზის ჩემპიონისა და მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშების პრიზიორის გიგი ონაშვილის შვილიშვილის, საქართველოს ძიუდოსისტა ახალგაზრდული ნაკრების მძიმეწონისანი წევრის – ლევან მატიაშვილის სპორტული წარმატებების შესახებ ჩვენმა გაზეთმა „გარეჯის მაცნე“ არაერთხელ მიაწოდა ინფორმაცია სპორტის ამ სახეობით დაინტერესებულ მკითხველს. სახელოვანი პაპის შვილიშვილობასთან ერთად, ლევანი ჩვენი თანაქალაქელი და ამ ახლო წარსულში საგარეოში ცნობილი ძალოსანის ამბროსი მატიაშვილის ვაჟია, თავისი დიდი პაპისაგან განსხვავებით,

რომელმაც გვიან დაიწყო ჭიდაობა და ეს ტიტულები დიდებში მოიპოვა, ლევანი ახალგაზრდობაში იმის ევროპისა თუ მსოფლიო ტიტულების „მოსავალს“ შარშან სექტემბრის თვეში ბელგიის ქალაქ ლომელში ჩატარებულ ევროპის ჩემპიონატზე ლევანს ერთი ნაბიჯი დააკლდა კონტინენტის ჩემპიონის ტიტულის მოსაპოვებლად. მხოლოდ ერთი გაფრთხილებით დათმო ჩემპიონობა ავსტრიელ დანიელ ალერსტოფერთან. სამაგიეროდ, ლევანმა წარმატებით იასპარეზა ამა წლის აპრილის თვეში საბერძნეთის ქალაქ მუნლანაში გამართულ „ილიადისის თასის“ (ჯარჯი ზვიდაურის) საერთაშორისო ტურნირში, სადაც გახდა ამ პრესტიჟული შეჯიბრების გამარჯვებული.

20 სექტემბერს ევროპის ვიცე-ჩემპიონობის წლისთავზე ლევანმა შარშანდელი ჩავარდნისათვის რევანში აიღო, ხორვატიის ქ. პორენოში გამართულ ევროპირველობაში +100 კილოგრამ წონით კატეგორიაში გახდა ევროპის ჩემპიონი. ამ ასპარეზობაში მან სუთი შეხვედრა გამართა, საიდანაც 4 დიდი უპირატესობით მოიგო, ერთში კი დამატებითი დრო დასჭირდა. პირველ შეხვედრაში მან ვახარით დაამარცხა ესტონელი სილკერი, თურქი მეტოქე სემი ადმინი იპონით დაამარცხა, რუსი პიტერ კავოკინი ორი გაფრთხილებით ჩამოიშორა გზიდან, ბოლო ორ შეხვედრაში კი ორი უკრაინელი ძიუდოსტი დაჯანბნა. ნახევარფინალში ანდრეი კოდესნიკოვი დაამარცხა, ფინალში კი ნიკიტა დიბრინინი დააიპონა.

ამ რამდენიმე კვირის წინ ლევანმა თავის ევროპის ჩემპიონობას მსოფლიო გუნდურ ჩემპიონატში მოპოვებული მესამე პრიზიორის ტიტულიც შემატა. ეს ტიტ-

ული მან ბრაზილიის ქალაქ სალვადორ დე ბარში გამართულ მსოფლიო გუნდურ ჩემპიონატზე მოიპოვა, რომელშიც მსოფლიოს 14 ქვეყნის ნაკრები გუნდები მონაწილეობდნენ. მათ შორის მსოფლიოს მოქმედი ჩემპიონები ფრანგები, იაპონელები, ინგლისელები, რუსები, სამხრეთ კორეელები, კუბელები, ბრაზილიელები. ამ ასპარეზობაში ლევანი საქართველოს ნაკრების ღირსებას +90 კილოგრამ წონით კატეგორიაში იცავდა. კენჭისყრით საქართველოს ნაკრებს პირველი შეხვედრების გამართვა იაპონელებთან და ფრანგებთან მოუწიათ. ქართულ-იაპონური გზა მეოთხედფინალში გადაიკვთა. იქამდე საქართველოს ნაკრებმა 5:0 გაანადგურა დიდი ბრიტანეთის ნაკრები. მაგრამ ვერას გახდნენ ძიუდოს მშობლიური ქვეყნის წარმომადგენლებთან. ამის შემდეგ ქართველებმა იმარჯვეს კუბის ნაკრებთან ორთაბრძოლაში, სადაც გადაწყდა მესამე ადგილისათვის ბრძოლის ბედი.

„ბრინჯაოსათვის“ ბრძოლაში ქართველები მეტოქე სამხრეთ კორეის ნაკრები აღმოჩნდა, რომელიც 3:2 დაამარცხეს და გახდნენ მსოფლიო გუნდური გათამაშების პრიზიორები.

19 ნოემბერს ჩვენს საერთაშორისო ღღა ალინიუნა

19 ნოემბერი კაცების საერთაშორისო დღეა. მამაკაცებისთვის განკუთვნილი ეს დღესასწაული 1960-იან წლებში დაარსდა. ამ დღესასწაულის დამფუძნებლების აზრით, კაცების საერთაშორისო დღეს ყურადღება უნდა მიექცეს კაცების დისკრიმინაციის პრობლემებს, ოჯახში მათ უფლებებსა და განათლებას.

უამრავ ქვეყანაში მამაკაცთა უფლებების დამცველი ორგანიზაციები 19 ნოემბერს სხვადასხვა სახის ღონისძიებებს მართავენ. ბოლო რამდენიმე წელი ამ დღეს მსოფლიოს მასშტაბით იმართება სემინარები, დემონსტრაციები და მსვლელობები, არტ-გამოფენები და მრგვალი მაგიდები.

საბჭოთა საქართველოში კაცების დღედ 23 თებერვალი, საბჭოთა არმიის დღე მიიჩნეოდა.

მ. ლაბაქიშვილი

ექიმი სპეციალისტი ბპირჩიშვილი დაღბა ბრიკაბის ღრუ

ბას, ამიტომ აუცილებელია, მკურნალობა სიმპტომების შემწვევიდან პირველი 24 საათის განმავლობაში დაიწყო.

გრიპი გადაეცემა პაერწვეთოვანი გზით. ინფექციის წყაროა დაავადებული ადამიანი. გარემომყოფთა დაინფიცირების საშიშროება მეტია დაავადების პირველ დღეებში. შემდეგ კლებულობს. დაავადებას ახასიათებს სეზონურობა. იგი ძირითადად წლის ცივ თვეებში ვრცელდება.

ავადმყოფს დასაწყისში უვითარდება სისუსტე, მტკიანი ტკივილები კუნთებსა და სახსრებში, თავის ტკივილი, ტემპერატურა 38-40 გრადუსამდე. ცხელება შეიძლება გაგრძელდეს 3-6 დღე. გრიპს ახასიათებს აგრეთვე ტკივილი თვალბუდის არეში, ხველა, გაჭყდილი ცხვირი.

გრიპით დაავადებულ ავადმყოფთა უმრავლესობა სახლის პირობებში მკურნალობს; ეფექტურია დიდი რაოდენობით სითხეების მიღება, ოფლმდენი საშუალებები, ინჰალაციები. ადრეულ სტადიაზე ეფექტურია იმუნოსტიმულატორები და იმუნომოდულატორები: ოქსილინის მალამო, ინტერფერონის წვეთები, ბრონხ-ლიმონალის ტაბლეტები და სხვა. საჭიროების შემთხვევაში უნდა მიიღონ პარაცეტამოლის შემცველი საშუალებები და ანტიბიოტიკური პრეპარატები.

მაგრამ არ შეიძლება მიიღონ ანტიბიოტიკები ექიმის დანიშნულების გარეშე.

გართულების შემთხვევაში აუცილებლად უნდა მიმართონ ექიმს. განსაკუთრებით რისკ-ჯგუფებში შემავალმა ადამიანებმა. ბავშვებმა, ორსულებმა, ხანდაზმულებმა, აგრეთვე მათაც, ვისაც გულ-სისხლძარღვთა პრობლემები აწუხებთ.

ცხელების პერიოდში გრიპით ავადმყოფი უნდა იწვეს. აუცილებელია ავადმყოფის იზოლაცია. ოთახი, სადაც იგი წევს, ხშირად უნდა განიავდეს, დასუფთავდეს სველი წესით. ავადმყოფის მომვლელმა უნდა გაიკეთოს ოთხგუნინანი დოზიანდის ნიღაბი, რომელიც ყოველ 3-4 საათში იცვლება.

გრიპით დაავადებული ადამიანი, უმეტეს შემთხვევაში, 3-5 დღეში იკურნება, მაგრამ საერთო სისუსტე, შრომის უნარის დაქვეითება ავადმყოფს უფრო დიდხანს გააჩუქებს.

გრიპის საწინააღმდეგო სპეციფიკური პროფილაქტიკური საშუალება – გრიპის ვაქცინაა, მაგრამ ჩვენ შეგვიძლია დაავადება ავიცილოთ თავიდან პირადი ჰიგიენის და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დაცვით:

– მოერიდეთ კონტაქტს იმ ადამიანებთან, რომლებიც თავს შეუძლოდ გრძობენ, აღენიშნებათ ცხელება და ხველა.

– ეცადეთ, არ შეეხოთ იმ ზედაპირს, რომლებიც შეიძლება იყოს დაბინძურებული ვირუსებით.

– ხშირად და საფუძვლიანად დაიბანეთ ხელები საპნით.

– ეცადეთ იცხოვროთ ჯანსაღი ცხოვრების წესით.

– იყოთ კარგ ფიზიკურ ფორმაში, ვინაიდან უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ორგანიზმის გაკავებას. თუ ორგანიზმი გაუკავებელია, იგი ადვილად ცივდება, რაც ხელს უწყობს გრიპის განვითარებას.

– თავი აარიდეთ სტრესებს, მიიღეთ საკმარისი რაოდენობით სითხე და ვიტამინების შემცველი საკვები.

– და რაც მთავარია, დარჩით სახლში სიმპტომების გამოვლენიდან 7 დღის განმავლობაში. ეს ხელს შეუწყობს თქვენს დროულ გამოჯანმრთელებას და თქვენს ახლობლებსა და სხვა ადამიანებს დაავადებისაგან დაცვით, შეზღუდვით ვირუსის შემდგომ გავრცელებას.

მართალია, ჯანდაცვის სამინისტრო ამ სეზონზე არ ვარაუდობს გრიპის ეპიდემიას, მაგრამ ზემოთ ჩამოთვლილი წესების დაცვით, ზოგადად დავიცავთ ჩვენს ჯანმრთელობას.

ლელა ოთარაშვილი,
საგარეო მუნიციპალიტეტის
საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის
დირექტორი

ენერჯის განახლებადი წყაროები და ჩვენ მზის კოლექტორები მანაგუი

ენერჯის განახლებადი წყაროების დიდი ხანია იცნობს და იყენებს კაცობრიობა. ევროპისა და სხვა წამყვანი ქვეყნების მოსახლეობა საუკუნეებია, რაც წარმატებით იყენებს ქარის, წყლის, მზის და სხვა ენერჯის სიკეთეს, როგორც იაფ და ეკოლოგიურ საწვავს, რაც შეეხება საქართველოში ამ წყაროების გამოყენების პრაქტიკას, გასული საუკუნის 80-იანი წლების შემდგომ დაიწყო და ახლა ბიოგაზებისა და მზის ენერჯის სიკეთით ბევრი ადამიანი სარგებლობს. ამ კუთხით გარკვეული ნაბიჯები გადადგმული ჩვენს მუნიციპალიტეტშიც, სადაც კარგი ხელშეწყობი ბუნებრივი პირობებია ქარისა და მზის ენერჯების გამოსაყენებლად. არსებული პირუტყვის და მცენარეული საფარის ნარჩენები კარგ მასალას იძლევიან ბიოგაზის მისაღებად და ადამიანის სამსახურში ჩასაყენებლად. ამ ბოლო წლებში ამ კუთხით მოსახლეობის გათვითცნობიერებისათვის ბევრ მნიშვნელოვან ღონისძიებებს ატარებენ სხვადასხვა ქვეყნების მიერ დაფინანსებული საქართველოს შესაბამისი არასამთავრობო ორგანიზაციები. ქ. საგარეჯოში და მუნიციპალიტეტის სოფლებში სააგრიკულტურა კამპანიას ეწევა ე.წ. ენერჯოვტობუსი, სადაც დაინტერესებულ მოსახლეობას ვრცელი და ამომწურავი ინფორმაცია მიეწოდება ენერჯის თითოეული წყაროს მიღების, გამოყენებისა და პრაქტიკაში დანერგვის შესახებ. ამ მუშაობის გამოძახილია, რომ საგარეჯოში რამდენიმე მოსახლე უკვე იყენებს მზის ენერჯიას თავისი საოჯახო საჭიროებისათვის.

მზის გამათბობელი ბატარეებისა და ენერჯის საოჯახო პრაქტიკაში დასანერგად თითქმის ერთი წელია, რაც მანაგუი არასამთავრობო ორგანიზაცია „საქართველოს მწვანეები“ ახორციელებს პროექტს, რომლის ფარგლებში რამდენიმე მოსახლეს დაუმონტაჟდა და უკვე იყენებს მზის კოლექტორებს. ერთ-ერთი მათგანია ნიკოლოზ ტაბატაძე, რომელსაც საშუალებას მძღვეს თავისი შთაბეჭდილებები მზის ენერჯის გამოყენების სიკეთეზე.

– ბნო ნიკო, დიდი ხანია, რაც აღნიშნული კოლექტორი დაამონტაჟეთ და იყენებთ?

– არა, სულ რაღაც რამდენიმე თვეა, რაც მე ამ სიკეთით ვსარგებლობ და უნდა აღვნიშნო, რომ ძალზე კმაყოფილი და მადლიერი ვარ პროექტის ავტორებისა და კოლექტორისა, რომელიც საშუალებას მძღვეს ოჯახში თითქმის ყოველთვის მქონდეს ცხელი წყალი. ცხელი წყალი კი, მოგეხსენებათ

მუდამ საჭიროა სახლში.

– პირველ რიგში მკითხველს აღბათ დაინტერესებს, თუ რა პირობებში ან როგორ ამინდში მუშაობს კოლექტორი?

– მზის გამათბობელი თითქმის ყოველგვარ ამინდში მუშაობს, აქედან თუ მზიანი და ცხელი დღეა, წყალი თითქმის 90 გრადუსამდე ცხელდება, ისე რომ თუ არ განაზავებ ცივ წყალთან, ვერ მოიხმარ. ნაკლებად მზიან ამინდში 60-70 გრადუსამდე თბება წყალი, ღრუბლიან ამინდში იმდენად თბება, რომ წყალი მოტეხილია და სახმარად ვარგისი. ერთი სიტყვით, ჩემმა ოჯახმა ამ ბატარეის დამონტაჟების შემდეგ აღნიშნული პრობლემისაგან, როგორც იტყვიან ამოისუნთქა.

– მზის გამათბობელის სიკეთის შესახებ კარგა ხანია ცნობილია მოსახლეობისათვის, მაგრამ სათანადო თანხების უქონლობის გამო მისი დამონტაჟებისაგან თავს იკავებდნენ. თქვენ რა დაგიჯდათ აღნიშნული სიამოვნება?

– მე, როგორც პროექტის მონაწილეს, უფასოდ დამიმონტაჟეს. ისე, მისი მოწყობა 1000 ლარამდე ჯდება, მაგრამ იმხელა შეღავათს იძლევა, რომ შეიძლება ცოტა მეტიც გაიღოს ადამიანმა. ეს სისტემა წლების განმავლობაში მუშაობს და თითქმის უფასოდ გამოდის, იმასთან შედარებით, რაც წყლის გაცხელება უჯრება ჩვეულებრივი გამათბობლების საშუალებით ადამიანს. ამასთან ერთად იგი ეკოლოგიურადაც სრულიად უსაფრთხოა.

– ბინის გასათბობლად თუ შეუძლია გამოიყენოს იგი ადამიანმა?

– არა, მაგრამ ცხელი წყალი, რომ მუდამ გაქვს ადამიანს, ესეც დიდი სიკეთეა და შეღავათი. ფაქტიურად მე ცხელ წყალს უფასოდ ვიღებ და არც დრო მეხარჯება მის გათბობაზე.

– ბიოგაზის მოწყობაც ხომ არ გიცდიათ?

– ბიოგაზის მიღება არ მიცდია, მაგრამ მაქვს ე.წ. სვანური ღუმელი, რომელიც რამდენიმე წლის წინ დავამზადებინე საგარეჯოში და ძალზე კმაყოფილი ვარ. იმის გარდა, რომ კარგად ათბობს ბინას, იგი ძალზე ეკონომიურია. თქვენ წარმოიდგინეთ, თუ ადრე ჩვეულებრივი შეშის ღუმლის გამოყენებისას ორი მანქანა შეშა მჭირდებოდა, ახლა ერთი მანქანაც მყოფნის მთელი სამთრის გასატანად. ერთი სიტყვით მეზოგება ოჯახის ბიუჯეტი, ფაქტიურად ამით იზოგება ჩვენი ტყეც.

გიორგი ლაბახიშვილი

საგარეჯოში, როგორც გამოსწორებას შესაძლებელია დასასრული

თამაზ ძვლიძე – შპს „გალავანი 2008“-ის დირექტორი: ჩემს მიერ ყველა სამუშაო შესრულდა პროექტის მიხედვით, მაგრამ ამასთან ერთად, შესრულდა დამატებითი სამუშაოები, რომელიც არ იყო პროექტით გათვალისწინებული, მაგრამ ამ სამუშაოების შესრულებაზე დამკვეთი ორგანიზაციისთან შემიძღვრობული ვადების გამო ხელშეკრულება იმ დროს, ე.ი. დროულად ვერ გაფორმდა. ამ დამატებითი სამუშაოების შესრულებაში კი იგულისხმება შემდეგი: პროექტში გათვალისწინებული იყო მუშუემის ტერიტორიის შემოღობვა ფოლადის მილით, მაგრამ გულისხმობდა გეტყვით, რომ ამ შემთხვევაში ფოლადის მილი ვერ გამოაჩინა არქიტექტურული სახე, ის სიღამაზე, რაც ეკუთვნოდა მუშუემს, ამიტომ იგი შეიცვალა ძველი ქართული აგურის წყობით. აქ ჩვენ უნდა გავითვალისწინოთ, რომ დაგვირდა 7500 ცალი აგური, ხელფასი მუშახელის, ტრანსპორტირება, ინტერული მასალა და ა.შ. ასევე, პროექტის იქით, ტერასებზე მოეწყო დეკორატიული ქვის წყობა, ამასთან ტროტუარზე საყრდენ კედლად არ იყო არაფერი გათვალისწინებული, გაკეთდა 110 გრძივი მეტრი დეკორატიული ქვის წყობა. ასევე დამატებით გაკეთდა დეკორატიული ქვის წყობით საფეხურები, მეტალოკონსტრუქციის ჭიშკარი და სხვა

მუშაუმის სკვერი

ნაპი სპორტული არენა, ამჟამინათრი, საბავშვო ვილოტრასა მიიღო. ოთხალს ახარებს კაითილმ(ო)ყ(ო)ბილი ბაზონები, ბალამა-ხაზული შინეობები. ვისურვებდით, რომ სასამლი წყალი ღროულად იქნას შემყვანილი ტერიტორიაზე და გვერი და რაც შეიძლება გვერი ღამთვალე-ლიმარეპელი ჰქაპვს მუშაუმს. ჩაიწერა ოთხა ილაურმა

წმინდა გიორგი — საქართველოს მფარველი

პარტიკულიზმი

საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესია წელიწადში ორჯერ - 23 აპრილს (6 მაისი) და 10 ნოემბერს (23 ნოემბერი) - ზეიმობს დიდმოწამე გიორგის ხსენებას. ნოემბრის გიორგობას მართლმადიდებელ სამეაროში მხოლოდ საქართველოს ეკლესია აღნიშნავს, რადგან წმინდანის საგვემელ ბორბალზე წამება სისასტიკით ჯვარცმასაც არ ჩამოუყარდება.

წმ. გიორგის ბორბალზე წამება

ეშმაკმა დიოკლეტიანესა და მის მომხრეებს მეტი მზაკრობა ჩაუნერგა გულში. მათ შიშველი გიორგი დააკრეს მბრუნავ ურმის თვალზე, რომლის ქვეშაც წვერბასრი რკინის მახვილები იყო აღმართული, ხოლო როდესაც ძლიერად დაატრიალეს ბორბალი, წმინდანის სხეული ნაკვეთ-ნაკვეთ დაიჭრა, მაგრამ ლოცვითა და ღმრთის სასოებით განმტკიცებული მოწამე მხედ დაითმენდა საწინელ ტანჯვა-წამებას: პირველად ხამაძლდა მადლობა უფალს, ხოლო შემდეგ, როგორც მძინარე, დადუმდა და გულში ლოცულობდა. მეფის ბრძანებით მოწამე დაჭრილი და დაკრული სხეულით დატოვეს ურმის თვალზე და თვითონ სასამხროდ წავიდნენ. ზეციდან მოისმა საწინელი ოხერის ხმა, რომელიც ეტყოდა მას: „განმხევედი, გიორგი, და განძლიერდი, რამეთუ მრავალი მიწამებს შენს გამო“, და როგორც კი მცველებს ეს ხმა მოესმა, შეშინებულები გაიქცნენ. უცერად გამოჩნდა უფლის ანგელოზი, გიორგი ჩამოიყვანა სატანჯველი ბორბლიდან, სრულიად განკურნა, ეამბორა და უთხრა: „გისაროდეს გიორგი, განძლიერდი და გწამდეს იესო ქრისტესი, რომელიც მოგანიჭებს მოწამეობის სრულ გვირგვინს“, ხოლო, როდესაც სიტყვა დაასრულა, წმინდა გიორგიმ მადლობა შესწორა უფალს: „აღვამადლო შენ, ღმერთო ჩემო და მეუფეო ჩემო და ვაკურთხო სახელი შენი უკუნისამდე“. და კვლავ „სლვანი ჩემნი წარმომართენ მე სიტყვითა შენითა და ნუ მეუფლებინ მე ყოველი უმჯულოება“. ამის შემდეგ ქრისტეს მოწამე მივიდა ბორონში, სადაც მეფე თავისი თანამხრახველებითურთ მსხვერპლსა სწირავდა აპოლონის კერპს და უთხრა მათ: „მიცანით მე და ირწმუნეთ ღმერთი, რომელსაც მე გიქადაგებთ და რომელმაც გამოიმხსნა თქვენი ხელიდან და იმ სატანჯველთაგან, რომელიც თქვენ განამზადეთ ჩემს მოსაკლავად და აი თქვენ კი დიდად სცოდავთ, როცა მსხვერპლსა სწირავთ ცრუ ღმერთებს“. გაოცებულმა მეფემ ვერ შეიცნო წმინდანი, რადგან მისი მსგავსი ვინმე ეგონა და სთხოვა, ეთქვა, თუ ვინ იყო. წმინდა გიორგიმ მიუგო: „მე ვარ გიორგი, მონა ქრისტესი, ხოლო თქვენ, რადგანაც მკვდარი გვგონეთ, ნაწილ-ნაწილ დაჭრილი, ბორბალზე მიმატოვეთ. და აი, მე მოვედი, რათა გინყვინო, რომ ჩემი ღმერთს, რომელსაც თქვენ აყვედრეთ, შეუძლია სიკვდილისაგან დახსნა“.

როდესაც დელოფად აღექანდრას წმინდა გიორგის დიდი და საკვირველი საქმიანი ესმა, ირწმუნა უფალი იესო ქრისტე. წარსდგა მეფესთან და კადნიერად განუცხადა: „მე ქრისტეანი ვარ და გიორგის ღმერთის მხევალი“. მეფე განრისხდა და ბრძანა, რათა წმინდა გიორგი ახლად დამბალ, მხურვალე კირის ორმოში ჩაეგდოთ და მცველები დაეყენებინათ. სამი დღის შემდეგ კი უბრძანა მხედრებს, ამოეკრივათ მკვდრის ძელები და მიწაში დაემარხათ. მას ეწინააღმდეგებდა, რომ ქრისტეანებს პატივი არ ეცათ მისი სხეულისთვის, რადგან იცოდა მათი ჩვეულება მოწამეთა განდიდებისა. გაოცებულმა მხედრებმა გიორგი სრულიად უვნებელი იხილეს და იწამეს იესო ქრისტე. ერის დიდმა სიმრავლემ და ასევე იქ მისულმა დელოფალმა აღექანდრამაც აღიარეს ჭეშმარიტი ღმერთი და ერთხმად დაადებდნენ: „დიდია ქრისტეანთა ღმერთი, რომელიც დაიხსნის თავის მონებს ვასაკრისაგან“. ხოლო მეფემ წინ დაისვა წმინდა გიორგი, შემოიკრიბა ირგვლივ თავისი ოჯახის წევრები და ჰკითხა წმინდანს: „გვითხარი გიორგი, ვინ გაგაცოცხლა შენ?“ წმინდა გიორგიმ მიუგო: „მეფეო, კიდევ რომ ვითხარათ, არ

დამიჯერებთ, მაგრამ მე არ დავფარავ, რომ იესო ქრისტემ, ღმრთის ძემ, დამიცვა მე ყოველგვარი სატანჯველისაგან და იგია ეშმაკის მახისაგან ყველას დამხსნელი, ვინც კი ვედრებით მოუხმობს მის წმინდა სახელს“. მაგრამ გამძვინვარებულმა მეფემ, ჭეშმარიტების სანაცვლოდ, უსამართლობა და ბოროტება მიაგო მოწამეს. მან გახურებული ღურსმნებით შეჭვილი რკინის სანდლები ჩააცვა გიორგის და უბრძანა ებრძინა, მაგრამ, რადგან სიარული ვერ შეიძლო, ძალით ათრევენა. ის კი საკუთარ თავს მხედ შეუძახებდა: „ისწრაფე, გიორგი, ისწრაფე იმ ხვედრისაკენ, რომელიც შენთვის არის განმზადებული“. და სთხოვდა უფალს: „უფალო ჩემო და ღმერთო ჩემო, იესო ქრისტე, შენ ხარ მწუხარეთა ნუგეშისმცემელი და შენ აძლევ მოთმინების უნარს ყველას, ვინც შენი სახელისათვის ივდებება. ნუ გამწირავ, არამედ მომხადლე სიკვდილამდე მოთმინება, რათა არა სთქვას მტერმა: „სადა არს ღმერთი იგი მისი“. როდესაც ლოცვა დაასრულა, ხმა მოესმა ზეციდან: „ნუ გეშინია, გიორგი, მე შენთანა ვარ“. და მყის გამოუჩნდა შეწვევა უფლისაგან და სრულიად განიკურნა. უგუნურმა მეფემ კვლავ ბრძანა მისი საპყრობილეში ჩასმა, ხოლო მეორედ დღეს სამსჯავროზე მოიხმო და უთხრა: „როდემდე გაუძლებ გრძნეულებით ამ სატანჯველებს და შეინარჩუნებ მხეობას? დამემორჩილე და შესწორე მსხვერპლი ღმერთებს“. მაგრამ წმინდა გიორგიმ ასე მიუგო: „მე ჩემი ღმრთის შეწყვეთი მოვითმენ ყოველგვარ სატანჯველს, და აი თქვენს წინაშე ვდგავარ ცოცხალი და უვნებელი, ხოლო თქვენ მოწამე ხართ ჩემი ღმრთის ძალისა“. მეფე განრისხდა და ბრძანა, რათა შეუბრადლებლად ეცემათ საქონლის მარდებისაგან დამზადებული მათრახით, ხოლო როდესაც უმოწყალოდ გვერს, კვლავ შესთავაზეს კერპებისთვის მსხვერპლის შეწირვა, მაგრამ გიორგიმ მიუგო: „მე ცოცხალ ღმერთს ყოველდღე ვწირავ ქება-დიდების მსხვერპლს და ნეტავი თქვენც დამიჯერებდეთ და ჩემთან ერთად თავყანს სცემდეთ ჭეშმარიტ ღმერთს“. მაგნეტოსმა უთხრა: „თუ გინდა, რომ შენი ღმერთი ვიწამოთ, გვიჩვენე სასწაული და გააცოცხლე ერთი მკვდართაგანი, რომლებიც ჩვენ წინ სამარხებში არიან“. წმინდა გიორგიმ უპასუხა: „ღმერთს, რომელმაც არა არსისაგან შექმნა ცა და ქვეყანა, შეუძლია ამ მკვდრის გაცოცხლება, მაგრამ თქვენ ცთუნებული ხართ ეშმაკისაგან და კიდევ რომ აღდგეს მკვდარი, თქვენ მაინც არ იწამებთ, ამიტომაც, მხოლოდ ამ ქოფიერისათვის შევთხოვ კაცთმოყვარე უფალს, რომ მომხადლოს ეს სასწაული“. წმინდა გიორგიმ მუხლი მოიდრია, ილოცა, ხე-

ლები აღაყრო ზეცისკენ და უფალს შევედრა მკვდრის აღდგინება. ხოლო, როდესაც ლოცვა დაასრულა, ქვეყანა შეიძრა, საფლავის კარი გაიღო და გამოვიდა გაცოცხლებული მკვდარი. იგი მივიდა წმინდა გიორგისთან, დავარდა მის ფეხებთან და შევედრა მას: „შემოწალე მე, მონაო ღმრთისა მადლისაო და მომანიჭე მე ნათელი ცხოვრებისა, ბეჭედი ქრისტესი“. წმინდანმა უთხრა მას: „უკეთუ გწამს ქრისტე, რომელიც აღადგენს მიცვლებულს, შენც ცხონდები“. ხოლო მან უპასუხა: „მე მწამს ჭეშმარიტი ღმერთი და მისი მხოლოდ შობილი ძე, იესო ქრისტე, რომელმაც მკვდრებით აღმადგინა“.

წმ. გიორგის განსაკუთრებულ თავყანსცემას საქართველოში ჯერ კიდევ IV საუკუნის დასაწყისში დაელო საფუძველი. ძველთაგანვე საქართველოს, წმინდა გიორგის ქვეყანას, გეორგიას უწოდებდნენ. საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის კირიონის ცნობით წმინდა გიორგი კაბადოკიელი მესხი იყო, ხოლო წმინდა არსენ იყალთოელის მოწმობით, წმინდა ნინო - საქართველოს განმანათლებელი, დიდმოწამის ბიძაშვილი იყო და ქართველმა ერმა მისგან შეიტყო წმინდა გიორგის მოწამეობის შესახებ. სავარაუდოა, რომ პირველი ტაძარი წმინდანის სახელზე ბოდბეში, წმინდა ნინოს თაოსნობით აიგო (ბოდბის მონასტრის მთავარი ტაძარი წმინდა გიორგის სახელისაა). მისი სახელობის ტაძრები აგებულია არა მარტო ქალაქებსა და სოფლებში, არამედ კლდეებზე, მთის მწვერვალებზე და მიუვალ ადგილებში, რომელთა კედლებს ამშვენებენ მისი ცხოვრებისა და სასწაულების გამომსახველი უძველესი ფრესკები. წმინდა გიორგის სახელზე აგებული უამრავი ტაძრიდან ერთ-ერთი უძლიერესთაგანია შავნაბადას წმინდა გიორგის ეკლესია, რომლის შესახებ არსებობს გადმოცემა, რომ ერთხელ, უსჯულო მტრის შემოსევისას ქართველთა მცირერიცხოვანი ლაშქარი, დაბანაკებული იმ მთის ძირში, რომლის წვერზეც წმინდა გიორგის ეკლესია იყო აგებული, გულმხურვალედ ევედრებოდა წმინდა მოწამეს მოსალოდნელ ბრძოლაში შეწვევას. ხოლო გამოთენისას ყველამ იხილა მხედარი, რომელიც შურდულივით დაეშვა მთის წვერიდან, ეს იმდენად შთამბეჭდავი სანახავი იყო, რომ თავზარდაცემული მტერი გაიქცა. გამხსნეველმა ქართველმა მეომრებმა ადვილად დაამარცხეს მტრის განახევრებული ლაშქარი. გამარჯვების შემდეგ სიმაძაცით გამორჩეული მეომარი, რომელიც მთის წვერიდან დაეშვა, მხედართმთავარმა შავი ნაბდით დაასაწყრა. როდესაც ყველანი სამადლობელი პარკლისს გადასახდელად ტაძარში შევიდნენ, შავნაბადანი მხედარი სულ მიღიდ გაბრწყინდა და ყველამ შეიცნო წმინდა დიდმოწამე გიორგი. მას შემდეგ ამ მთას შავნაბადას მთას უწოდებენ, ხოლო მთის წვერზე აშენებულ ეკლესიას, შავნაბადას წმინდა გიორგის ეკლესიას.

ასევე, მოწამის ხილულ შეწვევაზე დიდგორის ბრძოლაში, მოგვიტოვებს დავით აღმაშენებლის შემოქმედნი: „რამეთუ ხელი მადლისაი შეეწყოდა და ძალი ზე გარდამო ჰფარვიდა მას და წმიდა დიდმოწამე გიორგი განცხადებულად და ყოველთა სახილველად წინა-უძლოდა მას და მკლავითა თვისითა მოსრვიდა ზედა-ზედა მოწვენილთა უმჯულოთა წარმართთა, რომელ თვით იგი უმჯულონი და უმეცარნი მოღმართ აღიარებდეს და მოგვიტოვებდეს სასწაულსა ამას მთავარმოწამისა გიორგისასა“. ხოლო ქართველი ერისათვის ეს დღე ბოროტზე უფლის ბრწყინვალე გამარჯვების სიმ-

ბოლოდ იქცა. წმინდა გიორგი ითვლება მხედართა, მიწისმოქმედთა, მწყემსთა და მოგზაურთა მფარველად. მას ევედრებიან აგრეთვე ღმერთური ძალებისაგან გამოხსნას. წმინდა გიორგი ყველაზე უფრო პატრიკეპული წმინდანია საქართველოში. იგი ქართველთა მფარველი და სასო, მათი ფარი და მახვილია. ღმრთის განგებით ქართველი ერი უშუალო მფარველობისათვის ჩაბარდა წმინდა გიორგის, ამიტომაც წმინდა გიორგის დაუჯდომლის იკოსს დაემატა მუხლი: „გისაროდენ უძლეველო წინამბრძოლო ქართველთა ერისაო და მფარველო ჩუენისა ეკლესიისაო“.

წმიდა გიორგის სიკვდილისწინა ლოცვა-მღერება ღმრთისადმი

უფალო ღმერთო ჩემო, რომელი ხარ შემოქმედი ყოველთა საუკუნეთაი, რომლისა მიმართ მოვიგებოდე სიყრმით ჩემითგან, რომელი უწინარეს თხოვისა მისცემ ნიჭთა შენთა მოყვარეთა შენთა, ყოველად ძლიერო და სახიერო და კეთილო ქრისტეანეთა სასოებაო და უტყველო მონათა შენთაგანთა აღთქმაო, რომლისა-ვე დიდებაი გამოუთქმელ არს და სუფევაი დაუსრულებელ, შენ, უფალო, ისმინე ჩემი, რომელმან მომხადლე მე დეაწლსა ამას წამებისასა ვიდრე აღსასრულამდე სრულყოფაი და ტანჯვათა შინა მოთმინებაი. აწცა, სახიერო, შეიწყნარე სული ჩემი და იხსენ იგი ეშმაკთა მათგან განმეოთხველთა, რომელნი არიან პაერთა შინა, და სათნოთა შენთა თანა შემრაცხე მე და შეუნდევ წარმართთა ამათ, რაოდენიცა რაი ძლიერი ყვეს ჩემდა მომართ და ნეტართა მათ მონათა შენთა, რომელნი-იგი სახელისა შენისათვის იწამეს, და განანათლენ ესენი ცნობითა ჭეშმარიტებისა შენისათა, რამეთუ ყოველთა კაცთა ვნებაეს ცხორებაი და მეცნიერებასა ჭეშმარიტებისასა მოსლვაი.

მოხედო, უფალო, სიმდაბლესა ზედა ჩემსა და მომხადლე თხოვაი ესე ჩემი, რომელსა ვითხოვ შენგან, რამეთუ ვინათგან მრავალნი ვლიან, რათა მიიღონ ძვალთა ჩემთაგან, ამისთვის შეუდრდები მოწყალეობასა შენსა. მოეც, უფალო, მადლი ძვალთა ჩემთა, რათა ყოველი კაცი, რომელი სარწმუნოებით იხილვიდეს და შეიმთხვევედეს, მოაქნდეს მას მადლი და კურთხევაი და შენდობაი ცოდვათაი. და უკეთუ ვინმე ჩვენებას იხილვიდეს ანუ დგეს საშჯელსა შინა საწინელსა და მოიხსენოს სიმდაბლე ესე ჩემი, ყავ განთავისუფლებაი მისი, თვინიერ ჭირისა და განსაცდელისა. და რაჯამს მოიღრუბლოს ცათა სეტყვად ქვეყანისა და მოიხსენონ მუნ მღვთმართთა წამებაი ესე ჩემი, ნუ მივალნ ადგილსა მას პაერი მავნებელი, არამედ ცვარი მშვიდობისაი იყავნ საკურნებელად მათა. უფალო, ღმერთო, მოეც მადლი, რომელი იხსენებდეს წამებასა დეაწლისა ჩემისასა და ნუ იყოფინ შეკრებაი სულთა და ხორცთა მათთაი, ნუცადა კეთროვანებაი ასოთა მათთა, ანუ თუ სხვაი რაიმე წყლულებაი, რომელი იყოს მტერისა მიერ, არამედ მიუტყვევნ ცოცხლებანი მათნი და განკურნენ საღმრთონი მათნი, ვითარცა სახიერო მან და კაცთმოყვარემან ღმერთმან, რამეთუ შენ მხოლოდმან უწვი, ვითარმედ ხორც და სისხლ არიან და შენ თავადმან იცნი აღაგნი კაცთანი და შენ უწვი, უფალო, მაცთური მათი მტერი და სიბოროტე მისი, რომელი-იგი შემუსრე ქვეშე ფურხთა მათთა ადრე, და ნუ იყოფინ ბრალი და ბიწი ყოველი, რომელი იკითხვიდეს, გინა ისმენდეს წამებასა ჩემსა. გარდამოუვლინე, უფალო, შეწვევაი მედრებელთა შენთა და მიეც მათ შიში შენი და სურვილი წმიდათა შენთა სიყვარულისაი, რათა აღასრულებდენ სახსენებელსა მათსა და მიემსგავსნენ სარწმუნოებასა მათსა, რათა ღირს იქმნენ მათ თანა ცხორებასა ზეცისასა და სუფევასა საუკუნესა, რამეთუ შენი არს სუფევაი, ძალი და დიდებაი მამისა და ძისა და წმიდისა სულისაი აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე, ამინ.

საგარეო საკითხებს შეიარაღო კლავი

საგარეო მუნიციპალიტეტის გამგეობის სამხედრო აღრიცხვის და გაწვევის სამსახურს ძალზე დიდი მნიშვნელობა და საპატიო მისია აქვს – ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებში ჩვენი მუნიციპალიტეტიდან სათანადო შევსების, ჯანსაღი და სამხედრო სამსახურისათვის ვარჯისი წვევამდელთა გაწვევა. ეს კამპანია, როგორც ცნობილია ორ ეტაპად – წვევამდელთა საშემოდგომო და საგაზაფხულო გაწვევის დროს ტარდება. თუ როგორ ასრულებს ამ, თავისუფლად დაკისრებულ მისიას ეს სამსახური, ამას მის უფროსთან ქვემოთ მოტანილი საუბრიდან შევიტყობთ.

– ჩვენი სამსახური ქვეყნის მასშტაბით ერთ-ერთი იმით განიანია, ვინც ყოველთვის წარმატებით ასრულებს წვევამდელთა სამხედრო-სავალდებულო სამსახურში გაწვევის გეგმას, – აღნიშნა ჩვენთან საუბარში ამ სამსახურის უფროსმა **გიორგი ლომიძემ**.

გამონაკლისი არც მიმდინარე წელია. ზემოთხსენებულ და სხვა სათანადო ორგანოების დახმარებით ნოემბრის შუა რიცხვებისათვის კახეთის რეგიონში პირველდგომის შევსარულეთ წვევამდელთა გაწვევის გეგმა ყველა პარამეტრის მიხედვით. ახლა კი გეგმის ზვეთი ვმუშაობთ. ისე, რომ 4 დეკემბრისათვის, როცა მთავრდება სამხედრო სავალდებულო სამსახურში საშემოდგომო, და რა თქმა უნდა, წლიური გაწვევის ვადები, ჩვენ გეგმაზე გაცილებით მეტი წვევამდელი გვეყოლება გაწვეული ქვეყნის ძალოვან სტრუქტურებში.

მათ შორის ახერხა ახალი სოფლებიდანაც გვეყავს გაწვევები.

– **გაწვევა ყველა ასაკის წვევამდელს შეეხო, თუ იყო გარკვეული ასაკი?**

– მოქმედი კანონმდებლობით სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის ექვემდებარება 18-დან 27 წლის ასაკამდე ყველა ის წვევამდელი, რომელთაც კანონი არ ანიჭებს ამ სამსახურიდან გათავისუფლების ან გადაადგილების უფლებას. აქედან გამომდინარე, გაწვეული გვეყავდა ყველა ის წვევამდელი, რომლებიც შედგა თანაობით არ სარგებლობდნენ.

– **ცნობილია, რომ წვევამდელთა უფლება აქვთ სპეციალური მოსაკრებლის საშუალებით მიიღონ სამხედრო-სავალდებულო სამსახურში გადაადგილება. თუ ისარგებლა ამ შედეგით უფლებს ვინმემ?**

– წელს ასეთი 23 წვევამდელი გვეყავდა, რომელთაც 2000 ლარიანი მოსაკრებლის მეშვეობით მიიღეს წელიწადნახევრიანი გადაადგილება. ანუ მათი მეშვეობით სახელმწიფო ბიუჯეტში შეტანილია 46 ათასი ლარი.

– **ალბათ გაწვევისას თავის ამრიგებელი წვევამდელთა გვეყოლება?**

– სამწუხაროდ ასეთებიც არიან, რომლებიც ცდილობენ რამენაირად აარიდონ თავი სამხედრო-სავალდებულო სამსახურს, მაგრამ ასეთების გზა მოკლეა და მათთვის კარგად არასოდეს მთავრდება. რაც შეეხება მათ რაოდენობას, ამ საშემოდგომო გაწვევაზე 94 ასეთი წვევამდელია. ისინი არ გამოცხადდნენ გამწვევ კომისიაზე, ამიტომაც მათი საქმეები გადაცემული გვაქვს პოლიციაზე. მათი საქმეები გამოძიებულ იქნება და სასამართლო ყველას თავის წილს მიუხდავს.

– **როგორც ცნობილია, მიმდინარე წლიდან სამხედრო-სავალდებულო სამსახური 15 თვიანი გახდა. შეეხება თუ არა წლეულს გაწვეულ წვევამდელთა ეს კანონი?**

– წელს გაწვეული ყველა წვევამდელს სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გავლა 1 წლის და 3 თვის განმავლობაში მოუწევთ. ასეა წელს და რა იქნება მომავალში, ამას ახალი წლის შემდეგ შევიტყობთ.

გიორგი ლომიძე

50 წელიწადია დიდი ერთგულებითა და სიყვარულით ემსახურება თავის საქმეს. როცა ჯერ კიდევ ღრმა ძილით სძინავს ქალაქს, როცა ჩიტსაც არ გაუღვიძია თავის ბუდეში, თამარ დეიდა, როგორც მას საგარეო მუნიციპალიტეტის ედახიან, უკვე თავის სამუშაოზეა. დიას, 50 წელია თამარ ლაფანიშვილი ქალაქის ცენტრში ჟურნალ-გაზეთების ჯიხურებიდან საგარეო მუნიციპალიტეტის ახალ-ახალ ჟურნალ-გაზეთებს აწვდის. ამ ხნის განმავლობაში მის ხელში რა გაზეთსა და ჟურნალს არ გაუვლია. არც წაუკითხავს და-ტოვებს რომელიმე, ჯიხურთან მისულს სულ დაწვრილებით გადმოგვცემს, სად, რა ინფორმაციაა განთავსებული. საოცარი სიხუსტით ახსოვს, ვინ რა ჟურნალ-გაზეთს კითხულობს, ზოგჯერ ანცვიფრებს კიდევ მკითხველს – სანამ მოიკითხავდეს სასურველ გაზეთს ან ჟურნალს, თამარ დეიდას მისთვის გამზადებული აქვს უკუბოლო წლებში კი სხვადასხვა გამომცემლობების წიგნების რეალიზაციის საქმეც

როცა ქალაქს სძინავს

თინა ილაური

საგარეო მუნიციპალიტეტის ირინა ბაირამაშვილი, ყოფილი „ჯეოსტარელი“ კვლავ თავის შესაძლებლობებს ცდის კონკურსში „ახალი ხმა“, რომელმაც უნდა გამოავლინოს ნიჭიერი, სიმღერების ახლებურად შემსრულებელი ახალგაზრდები. პირველი ტური მან შესანიშნავად გაიარა, იმდენად კარგად, რომ ჟიურის წევრებმა თავდაპირველად ვერ „გაიყვეს“ ირინა, მაგრამ, როცა მან მომღერალი ნინო ჩხვიძე აირჩია

ირინა ახალი კონკურსის მონაწილეა

„მწვრთნელად“, ჟიურის დანარჩენ წევრებს მერაბ სეფაშვილს, მია დარსმელიძეს, სტეფანეს ნამდვილად დასწვდათ გული. დათო ფორჩხიძემ „პროტესტის“ ნიშნად დარბაზი დროებითაც კი დატოვა. არც დუტა სხირტლაძის თავგამოდებამ და ირინას დათოსკენ გადაბირების უსტ-მა უშეველა დათოს... ირინამ აირჩია ის,

ვინც გულით უნდოდა, ჟიურის წევრთაგან გამონატულმა დიდმა სიყვარულმა კი ისე დააბნია, რომ თავისი არჩევანი გაამართლა – ბებიანემს ძალიან უყვარს ნინო...

მეორე ტურში – დუეტის კონკურსში ირინამ თავისი კონკურენტი მართლაც რომ დიდი შესაძლებლობებით „დაჯაბნა“ და შემდეგ ტურში გადასვლის შანსი დამსახურებულად მოიპოვა.

წარმატებები ჩვენს ირინას, კიდევ ერთხელ გაეხარებინოს დედისა და კახელების გული თავისი გამარჯვებებით.

თინა ილაური

ხსოვნა სიკვდილზე კლიერია

ავთო და ვასიკო ბიბაშვილები

იყო დრო, როცა მსობლავდა გვიანი შემოდგომის ფოთოლცვენა, ჩამოწოლილი ღრუბლები და ნისლი. რატომ? იმიტომ რომ, შენ დაიბადე, ჩემო იმელო, ჩემო ვასიკო. შენ მომანიჭე ეს რომანტიული გრძნობა. ასეთი იყო 1999 წლის გიორგობის დღე – 23 ნოემბერიც, შენი დაბადების დღის 28 წლის უკანასკნელი აღნიშვნა. მაშინ, როცა ჩვენ უკვე 6 წლის დამწუხრებულები ვიყავით შენი ძმის – 27 წლის ავთოს ტრაგიკული სიკვდილით. კიდევ უარესი დაგვემართა 1997

წელს, როცა მამათქვენმა ვერ გადაიტანა შეილის სიკვდილი და მძიმე ავადმყოფობით გარდაიცვალა. ნოემბრის ამ დღეს პირველად გაბედით ძმებმა შენ და ვიამ შეძლებისდაგვარად ცხოვრების ჩვეულებრივ რიტმში გადასულიყავით. მაგრამ... გავიდა რაღაც ხუთიოდე თვე და შენმა მუხანათურად დაჭრამ ლამაზ გაზაფხულს – ადღომისა და გიორგობის დღესასწაულზე დამთხვევით დიდი ტანჯვით დაგათმობინა სიცოცხლე დაუქორწინებელ ახალგაზრდას, შენივე გაწვეული სიკეთის სანაცვლოდ. აი, მაშინ ჩამოხვედლა კიდევ უფრო ირგვლივ ყველაფერი, ვაი, ჩემს მოსწრებას. ახლა მხოლოდ ჩემს ტკივილთან და ტანჯვასთან ასოცირდება ღრუბლიანი და ბურუსიანი ამინდი უსასრულოდ... მაგრამ ის დიდი სევდა და მოვალეობა, რასაც უმწუოდ დარჩენილი ავთოს ცოლ-შვილის თვალუბში ვხედავდი, ის გვერდში დგომა და ზრუნვა, რაც გაითავისა თქვენმა ცალად დარჩენილმა ძმამ, ბიბათქვენებმა, ჩემმა შვილიშვილებმა, შვილთაშვილებმა, მთელმა საახლობლომ, თქვენმა სამეგობრომ, არ მომცა საშუალება უმოქმედოდ მეარსება, თავი დავივალდებულე. ძალა მომეკრიბა და ისევ შრომით შევბრძოლებოდი ამ უბედურებას. ასე იღვევა უთქვენოდ ჩემო საყვარელო შვილებო მე-18 წელი. მაგრამ, რა თქმა უნდა, მაინც ვერ შევძელი ის, რომ ობლებს ობლობა არ დატეოხდა. თქვენს კარ-მიდამოს უთქვენობა, ასეთი ყოფილა სიკვდილი. ნათელში იყოს თქვენი სული, თქვენ მანდ განისვენეთ, რადგანაც ასე ინება ბედისწერამ. აქ კი უფალს ვთხოვ თქვენს საახლობლოს, სამეგობროს ბედნიერ სახეებს ხედავდეს ყველა.

დედა

სოფელი კაკაბეთი

ბანცხადება

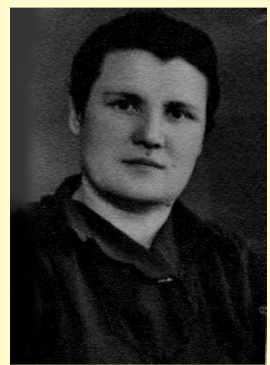
იყიდება

ქ. საგარეოში (მერაბ კოსტავას ქ. №16), იყიდება საკარმიდამო-სააგარაკო მიწის ნაკვეთი.

ფასი შეთანხმებით.

ტელეფონები: 595-17-05-71; 591-17-05-71; 0790-17-05-71.

ალექსანდრა მიხეილის ასული მირცხულავა

ექვსი წელი გავიდა იმ ავადსახსენებელი დღიდან, სევდა, ტკივილი და მწუხარება რომ მომაყენა. შენმა წასვლამ ძალიან დამწყვეტა გული. ყოველთვის დიდი ყურადღებით გამოირჩეოდი თანამშრომლების, მეზობლების თუ ნათესაების მიმართ. ღმერთმა ნათელში ამყოფოს შენი ლამაზი სული, უფალმა დაგიკვიდროს სასუფეველი.

შენი შვილი

ნათელა მირცხულავა

რედაქტორი: თინათინ ილაური

„გარეჯის მაცნეს“ გამომცემელი შპს „გარეჯის მაცნე“

რედაქციის მისამართი: ქ. საგარეჯო, დ. აღმაშენებლის ქ. № 15,

გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა შ.პ.ს. „გარეჯის მაცნეში“ დაიბეჭდა თბილისში, გამომცემლობა „კოლორში“.

ტელეფონები: 24-32-07 599 502 842 577 951 488

ელ. ფოსტა: garejismacne1@hotmail.com

გაზეთ „გარეჯის მაცნეს“ რედაქცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს და თანაგრძნობას უცხადებს უსათნოეს და უკეთილშობილეს პიროვნებას, ექიმ ციცი ზაქარიაშვილს შვილის

პაატა მარათის ძე კიტიურიშვილის

გარდაცვალების გამო.

ციცინო ექვთიმოშვილი და ნუგზარ გურჯიძე ოჯახებით თანაგრძნობას უცხადებენ ციცი ზაქარიაშვილს შვილის

პაატა კიტიურიშვილის

გარდაცვალების გამო.